

Szerkesztőségi
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régena-u. 39.
Sárgónyim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 május hó 30

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 115. szám

Kedd

A gyűlölet,

a világháboru borzalmas öröksége diktálja Európában évek óta az események tempóját. A gyűlölet, amelynek nemcsak az utca ad tápot, de politikusok is, akik felelős állásban, felelős helyről hirdetik az engesztelhetetlenség gyűlöletes politikáját. Ez a hang, amely uralkodóvá vált néhány év óta a kontinensen, képletesen szólva megszüntette a politikai közbiztonságot. A két pólustól, Poincarétól Trotszkijig egymás felé villannak a szavak, amelyek halált hirdetnek, vért akarnak, amely szavak az öt éves világhégés után még mindig azt merik és tudják hirdetni, hogy az emberiség nem bízhat másban, mint a fegyverben. A hágal békeegyezmény romjain a magabaszállni nem tudó ember még mindig azt vallja, hogy csak a fegyver dönthet, a szurony, a vér, a kézigránát Poincarétól a kapitalista agresszivitástól Trotszkijig, a kommunista terror megszemélyesítőjéig minden szó ugyanazt vallja: a fegyverek igazságát. Az utcákon még ott vannak a háboru rokkantjai, az özvegyek és árvák könnyeit még senkisek törölte le és sebeiket még senkisek hegesztette be és most mégis, újra és minden percen azt lehet mondani, hogy jöjjön megint a fegyver. A ne őlj parancsának durva megüprása óta alig néhány év mult el és azok akik 1918. halálra fáradt ószén összecsukló sirással és felszabaduló örömmel üdvözölték a „békét” ma újra háboru után üvöltöttek. Európa népei nem okultak az utolsó évek borzalmas eseményein. Európában csak hónapokkal akarják elődázni az újabb konfliktusok lehetőségeit. Európa barbárabb a legsötétebb középkornál is, amelyben minden hét harmadik napját a békének szentelték a vérben elfáradt emberek. Európa vérben fogant politikája a gyűlölet manifesztációja és körülötte úgy állnak és nyilatkoznak az emberek, hogy Lloyd George valóban nem mondhatott mást: Európa visszhangzik a kutyaugatástól. Az ut reménytelenül a katasztrófa felé visz mindaddig, amíg az események ütemét az a gyűlölet diktálja, amely minden percen hajlandó ismét kézbe fogni a fegyvert, hogy újra tábori korbázzá és katonai temetővé militarizálja az országokat. Európa reménytelenül eltávolodott attól a programtól, amely beteljesületlenül mutatja kétezer év óta a föld minden népének a megváltás útját. Európa már nem tud szeretni és elpusztul a gyűlöletben. El kell következnie az erkölcsi bátorság újabb ébredésének, amelynek minden más szempontot félre vetve kell megegyszer prédikálni a szeretet evangéliumát. Még egy újabb Keresztifa árán is...

A Strand-ügy a közgyűlésen

(Saját tud.) A kibővített városi tanács mai ülése elé meglehetősen éid kitéréssel tekintettek a városatyák, mert a Strand ügy került tárgyalásra. Nemcsak a kibővített tanács tagjai jelenek meg nagy számban, hanem a városi tanács minden tagja is ott volt. Az ülés e je még igen csendes volt. Takarékoskodnak a temparementummal, hogy az ülés végén annál jobban felhasználhassák.

A kamenical helyi hajó

Szlepczevics Mihán főispán néhány perccel négy óra után nyitja meg az ülést és a napirend előtt a kamenical helyi hajó ügyében szólal fel. Ez ügyben ő lenn járt Beogradban a hajózási szindikátusnál, ahol azt a felvilágosítást hozta, hogy a helyi hajójáratot azért szüntették be, mert az deficitel jár. Most azonban két helybeli vállalkozó egy ajánlatot nyújtott be a városnak a helyi hajó ügyében, amelyben kérik a városi tanács engedély megadását a hajójárat ügyében. A főispán kijelentette, hogy a vállalkozók már (Hamburgba utáltak ahol egy 120 főhelyre berendezett benzín hajót vásárolnak. A közgyűlés ezt tudomásul vette és egy 3 tagú bizottságot küldött ki az ajánlat felülvizsgálására.

A polgármesteri jelentés

Eratán áttérnek a napirendre. Leberec jegyző felolvassa a polgármesteri jelentést, amely Novisad város mult évi statisztikájáról szól. A közgyűlés ezt hozná szólas nélkül és egyhangulag tudomásul veszi.

A költségvetés

A közgyűlés tárgysoroztatának 2. pontja a városi házipénztár költségvetése az 1922 évre. Bosnyakovic főszámvevő jelentését tudomásul veszik. Ezzel kapcsolatosan Hraiovics Jovan kérdést tesz a főispánhoz a királyi nádasjándék ügyében.

Szlepczevics főispán válaszol és azt mondja, hogy a szubotcái értekezleten a törvényhatóságok vezetői abban állapodtak meg, hogy nádasjándékképn egy főiskolai internátust építkeek Beogradban. Bács Bodrog megye azonban nem csatlakozott a vajdasági városokhoz.

A házhelyek

Ugyancsak elfogadja a közgyűlés a városi tanács a szegényeknek, városi rendőröknek, diákokoknak és szolgáknak városi földterületnek házépítés céljából való átengedése tárgyában tett előterjesztését. A végrehajtási tervet megbeszélésére egy kilenc tagu bizottságot küldenek ki, amelybe a magyarok részéről Szabó Jánost választják be.

A hid felé vezető utca.

A negyedik pont a városi tanács előterjesztése az új hid felé vezető utca nyitása miatt, a Markovics háznak kisértésére tárgyában. Többek hozzászólása után a közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy az új utca megnyitására nem elég a 19 méter szélességű Markovics (Kró) féle ház és ezért f. hata-Markovics a tanácsot, hogy szükségépen a Matica és Szerb hitközég épületét is sajátítsa ki egészben vagy csak egy részletét. Ezenkívül egy bizottságot küldnek ki, amely meg fogja állapítani az utca szélességét és azt, hogy milyen területet kell kisértani.

A strandügy

Eközben a pad sorok lassanként megteltek, mert a közgyűlés legérdekesebb pontjához érkeztek, a tanács jelentése a Strand ügyben Dr. Tapavics G. öngy gazdasági tanácsnok olvassa fel a 24 oldalra lott jelentést. Számokkal igazolja, hogy a Strand r. t. nem él vissza a város közönségével, mert olyan nagy beruházásokat eszközölt, amelyekre nem is volt kötelezve. A földzés nem is olyan drága, mert egy semely naponként mindössze 84 parát fizet. A közgyűlés figyelemmel hallgatja és csak a vége felé törönnék igalmas közbeszólások, amikor Tapavics a Strand ellen intézett támadással foglalkozik.

Savinyarev Velicskovic szóal fel utána és támadja a Strandot, kétkelkedi a számok hitelességében. Szlavnic főmérnök. Mi akik azért vagyunk... Popovicki: Édekelve van a strandról nem beszélhet, Szlavnic: Nem igaz; nem igaz. Nekem egyetlen részvényem sincs, hanem azért vagyok a strand igazgatóóságában, hogy a város érdekelt képviseljem. Kérem ezt jegyzőkönyvbe venni. Bosnyakovic főszámvevő. A strand mérlege tej sen hü, mert azt a városi tanács küldött tagjai is ellenőrizték. Közben olyan nagy zaj keletkezik, hogy az elnöklő főispán alig tudja helyreállítani a rendet. Végül Latricsics haditványra egy bizottságot küldenek ki a strand felülvizsgálására. Mikor a bizottság megválasztására került sor senki sem akarta vállalni, végül mégis akadt 5 várostaty aki vállalt a bizottságba való megváasztást.

Az állami ünnepek.

Az ülés végén Franck József szocialdemokrata in erpellált pártja nevében az állami ünnepek ügyében. A sok ünnep elveszi a munkásoktól a munkakalmat ezért kéri a főispánt, hogy ezek megtartását a miniszterium rendelje el vagy csak helyi hatóságok. Már a legutóbbi állami ünnepen Cyrilli és Method napján Szerbiában és Horvátországban dolgoztak, míg a Vojodinában ünnepelni kellett. Így nem dolgozhatunk az állam érdekében. Főlkialtás a radikálisok oldalán: Dolgozzanak a munkások 10 órát.

Szlepczevics főispán válaszol az interpellációnak. Az állami ünnepek megtartását a miniszterium rendelte el. A kisebb ünnepeken azonban lehet dolgozni és ebben az ügyben tárgyaljanak a munkások a kereskedelmi és iparkamarával.

Ezzel az ülés este 8 órakor véget ért.

Amerikai lószér eladó...

Berlin. (Eredeti távira) A Rejoamentéri elvonult amerikai csapatok lószérkészlete még mindig ott van a megszállt városokban. Ezek elszállítására óriási költségek járna, ezért a nagytömegű lószérkészletet Amerika értékesíteni szeretné val melyik eu ópai államban. A német kormány jegyzékben kérte a lószér elszállítását, mert azok miatt az egész R. jövőképét aláadó veszedelemben van. A kérdésben a szövetségesek még nem döntöttek.

Repülőgépen a világ körül.

Marseille, május 29. Blake őrnagy, aki megkezdte repülőgépen világkörüli útját t. g. ap Marseillebe érkezett. A leszállásnál a propeller eltört, a repülőknak azonban nem történt semmi bajuk.

A magyar választások eredményei.

— 141 kerületben 121 Bethlenpárti. —

Budapest. (Eredeti távirat.) Az elmúlt vasárnapon zajlott le a magyar választások első nappal. 141 kerületben választottak, eddig minden zavaró incidens nélkül. Vasárnap este 10 órakor kiadott jelentés szerint megválasztottak 76 egységespárti jelöltet és 6 ellenzéki. A 26 egyhangulag megválasztott közül 24 egységespárti, 1 kormányt támogató pártoktól és egyetlen ellenzéki van, gróf Apponyi Albert. Az egyhangulag megválasztott egységespártiak között vannak nagyváradi Szabó, Mejer János, Gömbös Gyula és mások. Érdekes, hogy a megválasztottak között van eddig öt, Bethlenhez csatlakozott volt Tiszapárti képviselő, köztük Lukács György volt miniszter is.

Budapest. (Eredeti távirat.) Éjtel 11 órakor kiadott jelentés szerint újabb nyolc egységespárti jelöltet választottak, 18 kerületben pótválasztás lesz, 39 kerület eredménye eddig ismeretlen. A választások eredménye érási feltűnést kelt. Sem az októberista ellenzék, sem az Andrássy-Friedrich párt egyetlen mandátumot nem kapott eddig. Az ellenzéki eredmények eddig így oszlanak meg: 2 pártoktól, 1 független kisgazda, 1 szociáldemokrata, 1 nemzeti munkáspárt, Ernst-Huszár-párt 12. A Bethlen-párt komünikéje szerint 115 kerület biztos az egységespártiak, amely az eddig ismeretlen eredményekből is 25 biztos mandátumra számít. A vasárnap választott 141 kerületből tehát 121 Bethlenpárti bizonyosra vehető.

Budapest. (Eredeti távirat.) A M. T. I. jelentő hivatalos: A vasárnap 141 kerületben folytatott választások eredményéről eddig 125 kerületből érkezett jelentés. 82 kerületben az egységespárt, egy kerületben a kormányt támogató Ernst-Huszár csoport jelöltje győzött. Ellenzéki jelölt eddig mindössze tíz kerületben jutott mandátumhoz. Ezek között 1 keresztény Hailer-párt, 2 szociáldemokrata, 1 nemzeti munkáspárt, 1 független kisgazda, 1 48-as függetlenség, 1 demokrácia és 3 párton kívüli függetlenség. Az Andrássy párt eddig egyetlen mandátumot sem szerzett. 33 kerületben pótválasztás lesz, melyből 9 kerületben csak kormány párti és 1 kerületben csak ellenzéki jelöltek küldték egymással. 15 kerületből még nem érkezett végleges eredmény.

Budapest. (Eredeti távirat.) Egyhangulag megválasztottak eddig a következő képviselők: Mindy Samu (Dirda), Perlaky Gyula (Pecsvár), Szily Tamás (Sád), Muszti István (Sálfata), Paracsi Dénis (Baranya-szentöröcz), nagyváradi Sabó István, Kállay Tamás, Mejer János, Gömbös Gyula, Apponyi Albert és mások. Baháyi Tivadár és Andaházi Kasznya Béla kiúztak. Az eddig beérkezett jelentések szerint Bécsbe a szociáldemokrata programmal Szeder Ferencet választotta meg, míg Tótkomlós nemzeti munkáspárti programmal Dénis Józsefet.

Anglia már támogatja a francia követeléseket.

London. (Eredeti távirat.) Az angol külügyminisztérium és Poincaré között az utóbbi napokban kifejtődött eszmecsere eredményeképpen Lloyd George kijelentette, hogy hajlandó Franciaországot a jóváteendő követelések kérdésében Németország teherviselő képességének határáig támogatni.

A pápa elhagyja a Vatikánt?

Páris. (Eredeti távirat.) A Chicago Tribune a Mail meg nem erősített jelentése, a apján azt a hírt közli, hogy a pápa a nyáron elhagyja a Vatikánt és a Rómától kb. 25 kilométernyire fekvő Castel Grandó foba költözik nyaralásra június hónapban.

A pártok a kormány választójoga ellen

Beograd. A választójog tárgyalására kiküldött miniszteri bizottság ma a kormányzó pártok vezetőinek a bevonásával ülést tartott, amelyen élénk vita fejlődött ki a választójogi javaslat körül. A választójognak a kormány által kidolgozott javaslat igen nagy ellenkezésre talált nemcsak az ellenzék körében hanem a kormányt támogató többség között is. Különösen a demokraták elégedetlenek vele szemben, de a radikálisok nagy része is igen hűvösen fogadta. Ez az elégedetlenség a mai értekezleten is megnyilvánult és általános volt az a vélemény, hogy a választójogi javaslatot meg kell változtatni.

A kormány tagjai körében erre azonban nem mutatkozik nagy hajlan-

dóság és ezért a választójog kérdése még messze van a megoldástól.

A budget ügye is nagy ellenkezésre talált a radikális pártban. A mai ülésen Jankovics Velizár élesen megtámadta a költségvetést és nagy változásokat követelt.

A kormány a pártokkal is folytat tárgyalásokat, az indennitás ügyében és valószínű, hogy ez rövidesen a parlament elé kerül. Targyalása azonban hosszú ideig fog tartani és talán csak július végén fogadja el a parlament. Kumanudi pénzügyminiszter maga is változtatni akar némely tételket a költségvetésben. Így többek között megnövekedik az alkohol és földadó jövedelem is miután ezek felemelését a parlament már elfogadta.

Megnyílt a vajdasági iskolák kézműipari kiállítása

Ünnepélyes megnyitás — Az Iparkamara elnöke képviselte a kultuszminisztériumot

(Saját tud.) Fényes ünnepségek közepette nyílt meg vasárnap délelőtt 11 órakor az összes vajdasági állami polgári iskolák kézműipari kiállítása. A megnyitáson a kultuszminiszter un. képviselőjében jelen volt Mroszavlyevics Koszta, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, a hatóság és az összes novisadi középiskolák képviselői; jelen voltak még a zenefőnök megfőt díszteremben a novisadi fiú és leány polgári, a pétervárad, topolyai, palánka polgári iskolák tanárai és tanulói.

Számos előkező közönség jelenlétében tartotta Nagyvinusz Sándor polgári iskolai igazgató megnyitó beszédét, melyben többek között kiemelte a kiállítás célját, beszámolt az iskolák működéséről, a tanmenet gyakorlati hasznáról, a jelentőségét a vajdasági iparának fejlődésében. Beszédére a kultuszminisztérium képviselője válaszolt és megígérte, hogy támogatni fogja ezen iskolákat, a referánci fog eredményes működésükről. Ezután következtek a tanulók énekszámai. Nagy tapsot aratott a topolyai iskola tanulóinak énekszáma, melyet háromszor is meg kellett ismételniük. Igen szép volt a kis tanulóktól előadott gyermek-opera: Stefanovics Ferenc saját szerzeményű Semska királyné című meszoperája. Iy keretek között végződött az ünnepség, mely után a közönség megtekintette a kiállítást.

Legutóbbi számunkban már bővebben foglalkoztunk a kiállítás anyagával, mely akkor még nem volt teljes mivel akkor még nem érkeztek meg az összes kiállítandó tárgyak.

A novisadi leány polgári munkái közül különös megemlékezésre méltók az agyagedény díszítések, melyeknek ornamentikája igen szép és izlées. Szembetűnők a szép színekkel festett fadobozok. Finom ízlésről tanuskodnak a kézi munkák a különböző szép gobelnek, párnák, lémpaeruyők, asztalkendők és más kézimunkák. Nagyon édekesek a divatkarakter babák, melyek változatos leleményességéről tanuskodnak.

A tanároktól kiállított tárgyak között még ott lájnak Tumity tanár munkái. A legapróbb részletekig kidolgozott ceruzarajzok, szép olaj festmények, melyeknek pompázó színdíszállítására érdeklődésünket felkelti.

Kitűnik Popovics Cve'n novisadi tanár izléeses olaj festményével. Minden egyes darabja a művészet ezen fajának helyes megértéséről tanuskodik.

Gondáné Léval Margit munkái igen szépek. Izléeses és szép kézimunkák, porcellán és fa-festés, sima és mély égetésű fadobozok nagy és változatos számban vannak itt, különösen helyesek karakterbabái.

Igen helyesek a törökbecsei iskola rajai, festményei stb. munkái. Ezen iskolákon kívül részt vettek még a kiállításon a percsvai, kanizsal, pétervárad stb. vajdasági polgári

iskolák munkái is, melyek szintén igen szép részét képezik a kiállításnak.

A kiállítás, melynek az erkölcsi sikere igen nagy a Novisad városának ipari fejlődésében jelentős szerepet játszik, megérdemelt teljes dicséretünk kifejezését.

A kiállítás június 28-ig marad nyitva. Megtekinthető d. e. 8-12 ig és d. u. 3-5 ig. Bérpódi 3 dinár, dákoknak 1 dinár. A kiállított tárgyak eladóak.

Ausztria Németországhoz akar csatlakozni

Bécs. (Eredeti távirat.) A nagy-német néppárt felhatalmazta a pártvezetőséget arra, hogy munkaképes többséget létesítsen. A határozat kiemeli, hogy Német-Ausztria összeomlását csak úgy lehet megakadályozni, ha a rákényszerített békét revideálják, s Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozását lehetővé teszi. Schober kancellár lemondása ügyében még végleges döntés nem történt. A döntést szerdára vagy csütörtökre várják.

Kérdezze

meg házi orvosát és ő is igazolni fogja, hogy jó és megbízható fertőtlenítő szernek egy háztartásban sem szabad hiányozni. Sebek és sérülések kimosására, a betegágyon való fertőtlenítésre, hölgyek intim toilttjéhez legjobb szer a

2885-3-10

1—2 százalékos oldatban. A Lysoform évtizedek óta bevált, tudományosan megvizsgált fertőtlenítő szer. Kapható használati utasítással minden gyógyszerárban és drogueriában. Főeljárású Jugoszlávia területére:

JUSOPHARMACIA D. D. Zagreb,
Prilaz 12.

Viszonteladóknek magas engedély. (Kérjen ajánlatot!)

A Beograd—bécsi expressz-hajójáratok

Május 15-én indult meg az expresszhajóforgalom a Dunán a Beograd—Novisad—Budapest—Bécs vonalon. Mivel ezek a hajójáratok épen Novisadnak és vidékének közönségét érdeklik különösen, hozzuk a hajók menetrendjét és a szállítási tarifákat.

Beogradból a hajó indul minden hétfőn, csütörtökön és szombaton délelőtt 10 órakor, Zemusból 10 óra 20 perckor, Novisadról 15 óra 10 perckor, Vukovábból 19 óra 40 perckor, Almásról 22 óra 30 perckor, Apatinról 23 óra 45 perckor, Bezdánról másodnap 1 óra 05 perckor, Mohácsról 3 óra 10 perckor, Budapestről 18 óra 30 perckor, Pozsonyból harmadnap 9 óra 30 perckor és érkezik Bécsbe harmadnap 14 óra 30 perckor.

Az ellenirányban Bécsből indul a hajó minden hétfőn, szerdán és pénteken reggel 7 órakor, Pozsonyból 10 órakor, Budapestről 19 óra 30 perckor, Mohácsról másodnap 4 óra 30 perckor, Bezdánról 6 óra 30 perckor, Apatinról 7 óra 40 perckor, Almásról 8 óra 40 perckor, Vukovábból 10 óra 40 perckor, Novisadra érkezik 14 óra 15 perckor, ahonnan fél óra múlva tovább indul Beograd felé, ahová 19 órakor érkezik.

Beogradból Bécsbe az út tehát 54 és fél óráig, ellenirányban pedig 36 óráig tart. A hajókon első és másodosztály van. A menetjegyek árai a következők:

	I. oszt.	II. oszt.
Novisadról		
Zemusba	95 D	83 D
Beogradba	95 "	83 "
Vukovarra	48 "	36 "
Almásra	81 "	59 "
Apatinra	106 "	71 "
Bezdánra	106 "	71 "
Mohácsra	80 "	60 "
Budapestre	130 "	90 "
Pozsonyba	200 "	110 "
Bécsbe	230 "	130 "

Személy podgyász szállítási díja 10 kilogrammonként 30 dinár. Kutyák szállítási díja 150 dinár. A hajók első osztályán szalon, felső és alsó kabin van. Ezeknek ára a következők:

	szalon k.	felső k.	alsó k.
Novisadtól			
Beogradig	550 D	370 D	290 D
Zemunig	550 "	370 "	390 "
Vukovarig	460 "	310 "	240 "
Almásig	460 "	310 "	240 "
Apatinig	460 "	310 "	240 "
Bezdánig	460 "	310 "	240 "
Mohácsig	460 "	310 "	240 "
Budapestig	460 "	310 "	240 "
Pozsonyig	560 "	380 "	270 "
Bécsig	560 "	380 "	270 "

A II. osztályon ágyak állnak a közönség rendelkezésére.

A hajókon felvesznek szállításra gyors teherárut. Ezeknek szállítási díja Novisadról 100 kilónként:

Bécsig	214 D
Pozsonyig	196 D
Budapestig	137 D

A cseh szocialista pártok újalakulása

Prága, (Eredeti távirat.) A cseh szocialista párt balszárnya független szocialista munkáspárttá alakult. Az új szervező elhatározta, hogy csatlakozik a munkáspárt közösséghez. Az elfogadott határozati javaslat az osztályharc alapján követeli a nemzetközi szakszervezeti mozgalom kiépítését.

A Temps a magyarságról

Páris. (Eredeti táv.) A Temps budapesti tudósítójának levelét közli, amelyben az kifejti, hogy a magyarságot a német befolyás nem germanizálta. A magyar jellem loyális, őszinte és lovagias lendületre képes maradt. A magyar nép nem gyűlölködő és békében tud élni szomszédaival.

Junius 15-én előértekezlet lesz Hágában

BÉCS. (Eredeti távirat) Hágából érkező jelentések szerint a konferenciára szóló meghívókat már szétküldték. Junius 26-án összeül két, szakértőkből álló bizottság. Az egyik Oroszország és Németország kivételével a Genovában volt szakértőkből fog állani, a másik kizárólag az orosz szakértőkből tevődik össze. Junius 15-én előzetes értekezlet lesz, amely az orosz bizottság végleges összetételéről fog dönteni.

Junius elején átadják Pasicnak a Magyar Párt programtervezetét

Elkészült a program megszövegezése — Még a király esküvője előtt küldött meg Beogradba

(Saját tud.) Amint ismeretes, a legutóbb Pasicnál járt a Magyar Párt küldöttsége, ahol a miniszterelnök azon kívánságának adott kifejezést, hogy a Magyar Párt részletesen kidolgozott programját juttassák eléje. Az előkészítés munkálataival foglalkozó subotikal intéző bizottság, élén dr. Sántha György elnökkel, dr. Nagy Ödön ügyvezető elnökkel és dr. Székely főtitkárral most készült el azzal a memorandummal, amely magában foglalja az SHS állam magyarságának összes kívánságait, panaszait és sérelmeit és ismerteti a magyarság jelenlegi politikai, gazdasági, kulturális és szociális helyzetét. A memorandummal egyidőben elkészült az Intézőbizottság a Magyar Párt programtervezetének végleges megszövegezésével. A két nagyjelentőségű okmányt most fordítják le a miniszterelnökkel való közlés céljából államnyelvre. Az Intéző bizottság az a terve, hogy egy a memorandumot, mint a teljes szövegű programtervezetet a legközelebbi időn belül küldöttség útján a miniszterelnök-höz juttatja. Ugyanakkor nyilvánosságra hozzák azokat és megküldik az összes politikai lapok

szervezőbizottságainak, valamennyi szakminiszternek és a politikai pártok, parlamenti klubok elnökeinek.

A Magyar Párt küldöttsége junius első napjaiban, még a király esküvője előtt felkeresi a miniszterelnököt. A subotikal Intézőbizottság azért kívánja minél előbb illetékes helyre juttatni a memorandumot és a programtervezetet, mert súlyt helyez arra, hogy a kormány már most tájékozva legyen a magyarság politikai szervezkedésének kérdéséről és általában a magyar nemzeti kisebbség jogos kívánságairól. A népszövetség rendelkezése szerint ugyanis mer legközelebb összeül Prágában az utódállamok nemzeti kisebbségeinek ügyével foglalkozó konferencia és erre az SHS állam kormánya is küld három négy képviselőt. Szükséges tehát, hogy a kormány már a konferencia megkezdése előtt teljes egészében ismerje a magyar nemzeti kisebbség összes problémáit. A Magyar Párt körében jó hatást keltett az a hír, hogy a prágai konferencián való részvétel elől az SHS állam kormánya nem zárkózott el.

Az angoral külügyminiszter cáfolja a kisázsiai keresztényüldözést

Angora. (A Délbácska alkalmi indósítójától.) Azok a kudarok, amelyek keleti politikájában egymást követték és követik, arra indították Angliát, hogy szorult helyzetében már többször, kipróbált politikáját ismét elővegye. Arról van szó nevezetesen, hogy a kereszténység megvédésének hamis köpenyébe burkolózva, saját, önös világnaplai politikáját szolgáló céllal érdekében az egész világot rosszakaratú és hamis hírek alapján a magá részére megnyerje.

Egész világos. A törököknek az örményeken elkövetett állítólagos kegyetlenkedésének világgákiértelése csak arra való, hogy Anglia a művelt világ közvéleményét félrevezetve az erkölcsi erőt a maga részére így módon biztosítsa a keleten készülő újabb kizsákmányoló és kegyetlen politikáját ezáltal sikeresen végrehajtsa.

A világsajtóban és a hazai sajtóban is megjelent közlemények szerint Anglia legújabbban egy nemzetközi bizottság kiküldését javasolja, melynek feladata az állítólagos kisázsiai keresztényüldözéseknek a megvizsgálása lenne. Ugyancsak a világsajtóból tudjuk, hogy Amerika, látva a londoni tendenciózus beállításon, a Londonból eredő meghívást visszautasította. Franciaország pedig hajlandó ugyan a bizottságban való részvételre, ugyancsak követeli azonban, hogy viszont a megszálló görög csapatok által köztudomásúlag véghezvitt kegyetlenkedéseket is vizsgálják meg.

Az angoral kormány külügyminisztere, Jusuf Kemal bej ugyancsak kérelemmel fordult a sajtóhoz, a hazug és rosszindulatú koholmányok erélyes visszautasítását kérve. Jusuf Kemal az igazság felderítése végett szívesen látja a hazájába küldendő bizottságot, s azt mindenképpen a legmesszebbmenőleg támogatni fogja.

— A magam részéről, — mondotta Kemal bej — külföldi sajtó, — mint a török nemzet fia bátorodom ez alkalomból kifolyólag az egész világ közvéleményének figyelmét felhívni arra, hogy ne adjon hitelt az ilyen fajta idegen forrásból eredő denunciatív rosszakaratu és hazug híreszteléseknek. Ne adjon

époly kevésbé, mint ahogy a világ minden nemzete kívánja és óhajtja, hogy a saját becsületét és jó hírét sértő hamis híresztelések ne találjanak hitelt. Mert a világgá kiűrtölt hírek azzal a céllal bírnak, hogy a világ köztudatában török népet befekettítsék és a keresztény világ szimpátiáját a török nemzeti mozgalomtól elfordítsák, vagy mi több ellene irányítsák. Elérni véli pedig Anglia ezt azáltal, ugyanazokkal az eszközökkel, mint amelyekkel a világháború borzalmait előkészítette, a sajtó útján, minden alapot nélkülöző hírek állandó beszempészése által.

— Azok a vadállati vérengzések, melyeket a megszálló görög csapatok követtek el, amidőn a végtelen Anatóliát az 1918. évi fegyverszünet tárgyalások után Anglia biztatására megrohanták, nem igen tudtak eddig a világsajtóban oly könnyen megjelenni, mint most a keresztény üldözés uszító hírei, pedig akkor száz meg száz török falu egész lakosságát irtották ki és tüntették el a föld szinéről, a legvérengzőbb kegyetlenkedések között, s amely kegyetlenkedésekről számos semleges, sőt egyenesen antant-állambeli diplomaták és bizottságok jegyzőkönyveivel hitetlen tanuskodnak. Anglia keze azonban sokfelé elér.

— Ezekre a brutalitásokra alkalmam volt már annakidején is felhívni a világ figyelmét. És tulajdonképpen ezek a vérlázító kegyetlenkedések voltak azok, amelyek a végső elkeseredés és fennmaradás miatti kétségbeesés szélén álló török népből a Kemal basa nevéhez fűződő nemzeti mozgalmat életrekellették, végül pedig a barbár sévresl békét megdöntötték.

— Hiszem, lesz még alkalmam a sajtó támogatását tovább is élvezni s ezáltal módot nyerni, hogy a kezem között levő adatok alapján a görögök kegyetlenkedését bővebben ismerhessem. Ha van még humanizmus, ugy a törőnelem előtt a felelősség elsősorban Angliát és a művelt nyugatot illeti, amelyek a huszadik század kulturáját vállalva szégyenítették meg.

Mi törökök bizunk önvédelmi harcunkban, hiszük az isteni gondviselés és az igazság győzelmét. Harcunkat csak a hamvalból feléledő Kisázsia szabadságának diadala koszorúhatja meg.

Sportprogram a novisadi esküvői ünnepségeken

(Saját tud.) Tegnap este 8 órakor a novisadi esküvői ünnepségeket előkészítő bizottság a Cub kávéház különtermében értekezletre hívta össze az összes novisadi sport egyesületek vezetőit, hogy velük részletesen megbeszélje az ünnepség sportprogramját. Az értekezleten mintegy negyvenen vettek részt a helyi sport egyesületek vezetőiből. A tárgyalások alatt egy minden részében inponánsan kialakított sportprogram körvonalai bontakoztak ki, amelyek a sportvezetőknek sokáig felejthetetlen látványosság lesznek. A sportprogramot athletikai verseny fogja bevezetni, amely az athletika minden ágát felöleli. A sportegyletek dresszében, katonazenekar kísértében fognak felvonni a Sokol egyesülettel együtt. A nagyarányú athletikai versenyt focibármérkőzések fogják követni, amelyen számos vidéki egyesület is.

A sportprogram lefolyása után megválasztott nyolctagú főrendező bizottság határozott hozott, amely szerint az eddig kialakított programot a Bizottság holnap jeleníti meg a főispánnak, Tapovica és Lákics tanácsosoknak, valamint dr. Markovicsnak, a BBB. egészségügyi osztály novisadi főnökének.

Tőzsde

Beograd, május 29. Francia frank — dollár — osztrák korona 070, csehszlovák korona 137, lét — léva — London 320, Paris 650, Newyork — Genf — Milánó — Róma — Prága 139.50, Berlin 24.50, Bécs 070, Bukarest 51.50, Budapest — Szaloniki — Irányzat élénk nagy forgalommal. Pénzügyi körökben a márka rohamos emelkedését várják, mivel Németország nagyobb külföldi kölcsönt kap.

Zagreb, május 29. Dollár — font — frank — lira — csehszlovák korona — Newyork 73, Paris 652—654, London 322, Berlin 24.10—24.70, Prága 140, Milánó 331.50—336, Bécs 070, Róma — Budapest —

A novisadi terménytőzsde hivatalos leírásával május 29. évi. Bácskai bura kötés 387.5, szerbiai kínálat 365, árpa búrát 282.5, zab bácskai kínálat 300 kereslet 290, szerbiai kínálat 300 kereslet 290, bácskai tengeri kínálat 307.5 kereslet 305 kötés 302.5—307.5, bácskai kínálat 300 kereslet 297.5, nullás liszt kínálat 550 kötés 550, fűző liszt kínálat 525.

Felölös szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fátih Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

ÖRÖKBE ADNÁM 20 kézapos kis fiúmat jobb-módu polgári családnak. Cím a kiadóhivatalban.
1—2

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1.
1—10

2 drb 6 HP. Magánjáró Cséplő Garnitúra,
1 " 5 HP. " " "
1 " 4 HP. " " "
2 pár malomkőjárt eladó — Bővebbet lehetöleg személyesen vagy levél által
RÓZSA FERENC, Stara Kanizsa
és „FUCHS” hirdető irodában Novisad
Kralj Petar ul broj 13. 2938-1-3

Rikkancsokat
jó fizetéssel felvesz a
DÉLBÁCSCSA
kiadóhivatala

Minden alkalommal

ha bevásárolni akar, először tekintse meg

MILAN A. KOJITY

ujjonnan megnyílt kézműváru kereskedését

Novisad, Pasityeva ul. 6.

Nagy választék. Szolid kiszolgálás. Szabott árak.

ÉRTESÍTÉS!

2937-1-3

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

hentes áru üzemet

ujból megnyitottam és elvállalom az összes e szakmába vágó áruknak u. m. koltás, felvágottaknak stb. üzletekbe, csemegekereskedésekbe s vendéglőkbe való szállítást

mérsékelt árak mellett.

Megrendeléseket elfogadnak a Brittig-féle hentes áru üzletben Kralja Petra ulica 16. sz., valamint a Magyar u. 74. sz. alatt levő lakásomon. Junias hó 1-ére megrendelések már elfogadottak. Tisztelettel

Martin Róbert, Novisad.

Ház eladás.

Mátyás király-u. 26. számú ház szabad kézből eladó. — Lakással együtt azonnal átvehető. Bővebbet ugyanott

Szerbiai és leggyorsabban és legolcsóbban mindennemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a rom. katólikus templommal szemben). — Telefon 99.

1 koncert zongora

Ujjonnan bőrvázve, megfelelő áron azonnal eladó. — Érdeklődni lehet Futaki-u. 5. (Élelmiszer üzletben)

APOLLO
MOZGÓ

MÁJUS
30

Fejnélküli lovas.

Főszerepben: HARRY PIEL.
IV. rész.

Friss Tojás!

3 korona darabja

Müller Gyulánál Futoška ulica 122.

Több jókarban levő

2846—0

Stráfkocsi

azonnal eladó

KRUMESZ PÁL

szállítónál Futoška ulica 82. sz. alatt.

Pályázati hirdetmény.

A Strand R. T. Novisadon egy Strandfelügyelői állásra pályázatot hirdet. — Pályázótól megkívántatik a szerb és magyar nyelv ismerete. Ügykörébe tartozik ugy a kiszolgáló személyzet, valamint az általános rendszabályok betartása feletti felügyelet. A pályázatok az igények megjelölésével a Strand irodába (Apollo udvar) nyújtandók be f. évi junius hó 3-ig.

Novi-Sad, 1922. évi május hó 30.

2941—1